

FUDBAL - NEŠTO VIŠE OD IGRE

Piše: **Milutin Šoškic**

Nekada davno, kada je fudbal tek započinjao svoje prve korake, ljudi su tu igru sa čuđenjem posmatrali i glasno komentarisali: Pogledajte kako dvadeset dvojica dokonih igrača jurcaju za samo jednom loptom. Tako su govorili svi koji nisu shvatili da je lopta ženskog roda i da svojim čarima i lepotom neodoljivo privlači te mlade i zdrave ljude. Pričalo se tako nekada, ali se već odavno tako ne govori. Jer je ta čarobna igra za milijarde ljudi na

planeti ubrzo postala najlepša i najvažnija sponedna stvar na svetu. Prvo su je nazivali loptanjem, kasnije nogometom, u engleskom govornom području fudbalom, Nemci fudbalom, Amerikanci sokerom... Danas je fudbal toliko napredovao, dostigao ogromnu popularnost, važnost i uticaj i postao nešto mnogo više od same igre na dva gola. Zato se danas možemo zapitati, da li je zaista fudbal nešto specijalno? Šta zapravo ova igra danas predstavlja? Sport, politiku ili biznis?

Ako bih morao da odgovorim na ovo pitanje, onda u ovoj čarobnoj igri ima svega više od same igre i od samog sporta. Koliki je uticaj njene popularnosti, koliko ta igra na sva zbivanja u jednoj državi može da utiče, najbolje kazuje neverovatna istina koja se dogodila u državi Obale Slonovače. Jer onoga trenutka kada se nacionalna selekcija te male afričke zemlje, po prvi put u svojoj istoriji kvalifikovala za fudbalski Mundijal u Nemačkoj, tog trenutka su svi ratni sukobi prestali, nastalo je neopisivo slavlje, lopta je ujedinila naciju i postala jedna vrsta svemoćnog Boga, koji je učinio ono što političari i verski poglavari nisu mogli ili hteli. U toj zemlji se otišlo još dalje, jer su nadležni organi naredili obustavu nastave na koledžima i školama, kako bi đaci i studenti mogli na miru da prate televizijske prenose utakmica svoje ekipe. Privatnici su svoje radnje zatvarali, jer je biznis loše išao zbog gledanja fudbalskog prvenstva u Nemačkoj.

Poželimo narodu Obale Slonovače da i posle mundijala u njihovoj zemlji večno zavлада mir. Zbog ovoga što je fudbal učinio građanima ove afričke zemlje, može slobodno da konkuriše za Nobelovu nagradu mira. Fudbal je tu nagradu zaista u ovom slučaju zaslužio.

Ako bi danas, sutra ili bilo koga dana u vreme odigravanja mečeva na prvenstvu sveta u Nemačkoj, čuveni Galupov institut napravio anketu o tome šta je u centru pažnje javnosti, odgovor bi bio - igra i atmosfera na ovom prvenstvu. Ako bi se

nacije, onda mu se zaista mora verovati. On je bio učesnik na tri svetska mundijala, na jednom je primio pehar od predsednika FIFE, jer je nemačka reprezentacija, čiji je on bio kapiten, osvojila zlatni pehar namenjen samo najboljoj ekipi. Bio je i učesnik najveće sportske smotre na planeti, Olimpijskih igara, doživeo i video mnogo toga lepog, a ipak tvrdi da je ova atmosfera prevazišla sve dosadašnje i da još dug oneće biti nadmašena.

Sigurno će mnogi reći da pisac ovih redova u mnogome preteruje u veličanju svega što se na mundijalu događa. Ali, ko nije bio na na licu mesta, niti doživeo sve te čari, on, logično je, ne može da veruje. I ja sam, zahvaljujući božjem daru, bio direktan učesnik 5 svetskih prvenstava. Osetio sam draž radosti osvajača zlatne olimpijske medalje, ali ovako nešto ipak nisam video. Ako i dalje ima "nevernih Toma" da ih zapitam: koji to događaj na svetu, bilo da je politički samit predsednika najvećih država ili ekonomski skup predstavnika najbogatijih zemalja, može da izazove interesovanje na stotine miliona ljudi, kao što je to slučaj sa fudbalom? Koji to događaj, sem fudbalskog, može samo u jednom danu da okupi na tribinama 75.000 posetilaca i još 700.000 ispred instaliranih velikih televizijskih ekrana, koji su namešteni pored samih stadiona, po parkovima, u prepunim sportskim salama, na gradskim trgovima? Ovakav slučaj se desio na utakmici Poljska - Nemačka i to je od toga dana novi rekord po broju gledalaca jednog meča u jednom gradu. Kada se to još desilo, osim na ovom prvenstvu, da na desetine pa i stotine hiljada

skakala po loži iz koje je gledala utakmicu. Eto zašto nemački navijači pevaju da je fudbal nešto više od igre.

Nisu ni noćne umetnice, kraljice najstarijeg zanata na svetu htele da propuste popularnost ovog sporta, pa su svoje delove tela farbale bojom dresova ekipe za koju navijaju ili čije navijače žele da osvoje. Fudbalski sport je u mesecu junu stvarno carovao nad svim zbivanjima u svetu.

Na kraju ovog nepotpunog izveštaja, u kome nisam hteo da komentarišem igre, suđenja i uspehe pojedinih ekipa i njihove šanse da se dokopaju titule (o tome će biti reči u "Ogledalu" kada padne zavesa na stadionu gde će se odigrati finale), preneću vam moje utiske o obezbeđenju svih ekipa, a posebno ekipe Amerike. Obezbeđenje je zaista priča za sebe. Neki su se zabavljali, neki preplašeno izlazili na ulice i balkone stanova, misleći da svakodnevne policijske sirene najavljuju poturu za nekim teroristom. Mnogi nezadovoljni tim uznemiravajućim zvucima sirena, iskaljivali su svoj bes na nama, negodovali, neki su se smejali, a neki glasno psovali. Ja sam, ako verujete bio tužan, jer sam se osećao u svemu ovome kao zatvorena ptica, koja želi da izleti iz kaveza u slobodu. Kako su ti četvrtasti momci ozbiljno shvatili svoju dužnost, to prosto nije za verovati. Prilikom izlaska igrača i rukovodstva iz hotela i ulaska u autobus koji nas je vozio na treninge, oni su nervozno i do zuba naoružani najmodernijim mašinkama motrili svaki prozor na susednoj zgradi. Svaki put smo bili u strahu, razmišljajući da će zapucati na nekoga ko je želeo da otvori prozor. Na sreću, niko to nije ni

slučajno odlučio da postavi pitanje istoj populaciji, ko je predsednik, recimo Švajcarske - tačnog odgovora skoro da ne bi bilo, ali bi vam odmah nepitani odgovorili sa kim Švajcarska, Brazil, Argentina, Nemačka ili Italija toga dana igraju. Znali bi da vam kažu koji broj cipela i kakve boje nosi Rolandinjo. U koju boju je Bekam ofarbao svoju kosu. Ko je dobio kartone. Kritikovaće sudije za slabo suđenje i slabu procenu kod dosuđivanja penala, opisivati atmosferu na tribinama za vreme utakmice i na ulicama, posle nje. Izgleda po svemu saudeći da navijače, sem igre, najviše oduševljava atmosfera i obezbeđenje ekipa na ovom prvenstvu.

Što se same atmosfere rtiče ona je bila fantastična, nasmejana, razigrana i raspevana. Svaki grad u celoj Nemačkoj, a posebno oni u kojima se utakmice odigravaju, neodoljivo je podsećao na holivudsku atmosferu pri dodeli Oskara, na karneval u Riju, jer raznobojni kostimi i čuvena samba svakog podseća na taj spektakularni događaj u Brazilu. Atmosferu je praktično nemoguće opisati, pa zato citiramo jednog od najboljih i najpopularnijih igrača Nemačke svih vremena i legendu nemačke nacije, Uve Zelera. Njegovu izjavu sa slikom na naslovnoj strani najtiražnijih nemačkih novina "Bild Cajtung", koje se štampaju u tri miliona primeraka: "Ovako nešto, nigde u svojoj dugogodišnjoj karijeri nisam doživeo" rekao je Uve nationale. Ako tako kaže idol nemčke

ljudi, različitih boja, vere i političkog ubeđenja, zagrljeni posle svake utakmice igraju i pevaju ofarbanj od glave do pete u boje dresova koje njihovi ljubimci nose? U kojoj to državi, sem danas u Nemačkoj, neki događaj može da okupi samo u jednom danu petnaestak predsednika, premijera, kraljeva, prinčeva i šeika, koji u momentu kada njihova ekipa postigne gol zaborave ko su, pa se jednostavno poistovete sa najvatrenijim navijačima i običnim ljudima? Na primer, predsednia nemačke države je kod svakog postignutog gola

pokušavao, jer su mogli da pretpostave šta bi moglo da se dogodi. Želeo sam da se fotografiram sa tim momcima, ali mi dugo nije uspevalo. Ipak su mi dozvolili. Stao sam u sredinu, između dvojice do zuba naoružanih policajaca držeći loptu u rukama. Tu moju poruku niko nije shvatio, a ona je glasila: ostavite, momci, oružje i počnite da volite život, ljude i svaki sport, a posebno fudbal, i njegovu loptu, u kojoj je magična moć da spaja ljude sa cele planete.